

TAMPERE.
FINLAND

Tampella

Taiteen perusopetuksen toimintakertomus Tampereella 2022-2023

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 31.10.23

Valmistelija kulttuurijohtaja Juha Ahonen

Lisätietoja valmistelusta koordinaattori Anne Ruusuvuori

Kulttuurin hallinto, Tampereen kaupunki

Taiteen perusopetus Tampereella

Tampereella on saatavilla taiteen perusopetusta seuraavista taiteenaloista: tanssi, musiikki, käsityö, teatteritaide, sirkus, kuvataide ja sanataide

Tampereella toimii 8 laajaa oppimäärää opettavaa oppilaitosta, joista neljä oppilaitosta tarjoaa myös yleistä oppimäärää.

Yleistä oppimäärää opettaa 19 oppilaitosta. Oppilaitoksia on yhteensä 23 kpl.

**Laajaa oppimäärää opiskelleiden määrä
alle 18 vuotiaat sekä kaikki opiskelijat
2022-23**

Määrä: alle 18 v	Taiteenala	Määrä: kaikki	Taiteenala
1147	Musiikki	1332	Musiikki
411	Tanssi	476	Käsityö
410	Kuvataide	454	Kuvataide
361	Käsityö	375	Tanssi
188	Sirkus	188	Sirkus
147	Teatteri	168	Teatteri
Yhteensä	2664	Yhteensä	2993

Taiteen perusopetuksen laajaa oppimäärää voi opiskella 8:ssä oppilaitoksessa Tampereella. Oppilaitoksista 4 tarjoaa myös yleistä oppimäärää.

- Balettikoulu Hannele Suomalainen (laaja ja yleinen, tanssi)
- Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä (laaja, käsityö)
- Tampereen konservatorio (laaja, musiikki ja tanssi)
- Suomen Teatteriopisto (laaja, teatteritaide)
- Sorin Sirkus (laaja ja yleinen sirkus)
- Pirkanmaan musiikkiopisto, (laaja ja yleinen, musiikki)
- Sara Hildén -akatemia (laaja, kuvataide)
- Tampereen seudun työväenopisto (laaja, aikuisten käsityö sekä yleinen oppimäärä sanataide ja teatteritaide)

Kuva: Pirkanmaan musiikkiopisto, Lauri Jeskanen

Taiteen perusopetuksen yleistä oppimäärää voi opiskella Tampereella 19 oppilaitoksessa

- Pianokoulu Leena Sievänen (musiikki)
- Musiikkikoulu Ritva Autio (musiikki)
- Vimmart – yhdenvertaisen taiteen oppilaitos ja musiikkikoulu (musiikki)
- Kirkkomusikantit (musiikki) Tampereen seurakuntien musiikkikasvatustoiminta
- Musiikkikoulu Sointula (musiikki)
- Tampereen Kitarakoulu (musiikki)
- Musiikkikoulu Uulu (musiikki)
- Taidekoulu Tuulikello (musiikki)
- Balettikoulu Hannele Suomalainen (laaja ja yleinen, tanssi)
- Länsi-Tampereen musiikkiopisto (musiikki)
- Pirkanmaan musiikkiopisto (musiikki)
- Tampereen Laulukoulu (musiikki)
- Musiikkikoulu Musiikkitoteemi (musiikki)
- Sorin Sirkus (sirkustaide)
- Dance Up Academy (tanssi)
- Balettikoulu Kabanov tanssitehdas (tanssi)
- Tanssistudio Marjo Terästö
- Baletti- ja Tanssistudio Teija Suova (tanssi)
- Tampereen seudun työväenopisto (sanataide, teatteritaide)

Yleinen oppimäärän oppilasmäärät 22-23

Alle 18 v	Kaikki	Taiteenlaji
983	1344	Musiikki
281	584	Tanssi
111	111	Sirkus
53	53	Teatteri
32	38	Sanataide
1460	2130	

Tampereella taiteen perusopetusta opiskelevien alle 18 vuotiaiden määrä

Varhaisiän opinnot	Laajan oppimäärän oppilaat, yleisen oppimäärän oppilaat ja varhaisiän opintojen oppilaat yhteensä
2246 oppilasta	6370 lasta ja nuorta

Oppilaitosten monimuotoiset oppimisympäristöt

Oppimisympäristö	Retket ja vierailut	muut
Harjoitussalit Luokat, teorialuokat Esiintymistilat (mm. näyttämöt) Oppilaitoksen muut tilat Auditorio Studiotila Kirkon tilat Kutomo	Koulutusmatkat ja vierailut Suomessa ja ulkomailla Pelit, festarit, museot, kirjasto, maauimala Opetus lähikaupunki- ympäristössä ja luonnossa Esiintymiset Tampereella (mm. tilauseesitykset, palvelutalot, päiväkodit)	Yhteisprojekteissa isommat tilat esim. Sampola, Tampere- talo Väistötilat Opetus liikehuoneistoissa ja vuokratiloissa Esiintymiset toimipistepaikka- kuntien kirkoissa

Opetustilojen esteettömyys ja turvallisuus

Esteettömyys

Esteettömyys toteutuu osassa opetustiloja, mutta ei kattavasti.

Esteettömyyteen vaikuttaa paljolti useissa toimipisteissä kulttuurihistoriallisiin rakennuksiin liittyvät säädökset ja esim. opetustiloihin johtavat portaikot.

Turvallisuus

Turvallisuuteen kiinnitetään paljon huomiota.

Suurin osa toimijoista mainitsee turvallisuussuunnitelman.

Digitaaliset oppimisympäristöt oppimisen tukena ja työvälineinä

Digitaalisia oppimisympäristöjä

Kännykät, ipadit, näyttö, videointi oppimisen kehittämisessä, info-näytöt, Peda.net

Youtube, Spotify, Teams, Zoom, Whatsapp, Google Classroom, Padlet

Musiikin oppimis-, tallennus- ja notaatio-ohjelmat ja sovellukset: Pianorobot, MuseScore, Musicnotes

OODI-kansio oman oppimisen dokumentointi (Microsoft windows –sovellukset)

Yhdenvertaisuuden eteen tehtävä työ: käytännöt syrjimisen estämiseen

- Yhdenvertaisuussuunnitelman säännöt käydään läpi vuosittain opetuksessa
- Yhdenvertaisuustyössä apuna: kyselyt, viestintä, jatkuva seuranta
- Panostaminen oppilaiden ryhmäytymiseen, tunnetaitojen opettamiseen, matalan kynnyksen puuttumiseen
- Apuopettaja tukena ryhmissä, joissa ongelmia
- Opetuksen painotus yksilöopetuksessa
- Käytössä syrjinnästä vapaa alue

Sitoutuminen turvallisemman tilan periaatteisiin

- Turvallisemman tilan periaatteita ollaan luomassa: 4 toimijaa
- Turvallisemman tilan periaatteet on jo luotu sekä osalla myös häirintäyhteyshenkilö nimetty:
- 7 toimijaa
- Osalla vastaavia periaatteita käytössä
- Osalla ei ole turvallisemman tilan periaatteita käytössä

Opetuksen järjestäminen: esimerkkejä opettajamääristä oppilasmäärää kohden

- Varhaisiän ryhmissä yleensä max. 12 oppilasta ja 1 opettaja
- myös vanhemmat mukana alle 3-vuotiaiden ryhmissä, esim. muskarissa
- Apuopettaja kutsutaan mukaan, jos tunnilla on rauhatonta
- Kun tukea tarvitsevia oppilaita on ryhmässä 4, mukana opetuksessa on 2 opettajaa (max. 6 oppilasta ja 2 opettajaa, apuopettajia tarvittaessa)
- 15 oppilasta kohden 2 opettajaa, kun lapsilla erityisen tuen tarvetta
- Ryhmäopetuksessa alle 12 oppilaan ryhmiä ja opettaja
- Tanssin opetuksessa 20 oppilasta ja 1 opettaja
- Orkesteriharjoituksissa ja esiintymistilanteissa useampia opettajia läsnä: oppilaiden omat opettajat mukana (oppilaita ja opettajia voi olla 40-70 henkilöä mukana)
- Kuva: Pirkanmaan musiikkiopisto: Kimmo Kotilainen

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tuen käytäntöjä oppilaitoksissa

- Näpsät Nepsyt –hankkeen kautta opetushenkilöstö saa välineitä nepsy-piirteiden huomioimiseen opetuksessa, lisäksi Käsiyö- ja muotoilukoulu Näpsään palkataan tuntiopettajaksi erityisopettaja.
- Vimmartilla tuen tarpeiden kartoitus on toiminnan keskiössä, toimintaan valitaan sopivat opetusmenetelmät
- Tampereen Kitarakoululla rehtori on erikoistunut erityisen tuen tarpeen huomioimiseen musiikkikasvatuksessa ja koululla kaikilla opettajilla on tietotaitoa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden huomioimiseen opetuksessa.
- Suomen Teatteriopisto panostaa asiaan kuraattorin ja tunnetaito-opettajan kautta
- Sorin Sirkuksessa opetussuunnitelmaa mukautetaan oppilaan tarpeita vastaavaksi sekä tehdään tiivistä yhteistyötä vanhempien kanssa. Lisäksi oppilaalla on tarvittaessa henkilökohtainen avustaja mukana tunneilla.
- Sara Hildén –akatemiassa henkilöstö on kouluttautunut mm. autismikirjon oppijoiden huomioimiseen, lisäksi oppilaitoksessa jokaisella opettajalla on omat pedagogiset menetelmänsä ja henkilöstö käy työnohjauksellisia keskusteluja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tukemisesta.
- Pirkanmaan musiikkiopistolla henkilöstö on kouluttautunut teemaan ja tukena on ollut myös erityisopettaja.
- Myös Tampereen konservatoriolla on tarjottu opettajille koulutusta teemasta.
- Kouluttautuminen teemaan nähdään tärkeäksi useassa oppilaitoksessa.

Ennaltaehkäisevät toimet kiusaamisen varalta

- Oppilaiden ryhmäytymisestä huolen pitäminen (mm. leiripäivät- opintojen alussa)
- Yhteisten sääntöjen luominen, nollatoleranssi kiusaamiseen ja arvokasvatus
- Toimintaohjeet kiusaamiseen ja häirintätilanteeseen
- Aktiivinen keskusteleminen ja toisten kuunteleminen ja huomioiminen sekä me-hengen luominen
- Oppilaita ohjataan kunnioittamaan toisiaan esim. musiikkiharjoituksissa

Koulutustarpeet ja koulutusten tuen sekä avustusten tarve kaupungilta

1) Opetuksen markkinointi

- Google adin käyttö

2) Pedagogiset täydenniskoulutukset ja työnohjaus

- Erityistä tukea tarvitsevat oppilaat (koulutusyhteistyö perusopetuksen erityisopettajien kanssa) ja erityispedagogiikka
- Varhaisiän musiikkikasvatus
- Lapsiryhmien hallinta
- Työn ohjausta tanssin opettajille ja eri taiteen alojen opettajille
- Oman instrumenttiryhmän pedagogiset koulutukset (tuki kaupungilta)
- Työhyvinvointi, tietoisuustaidot

3) Digitaidot

- Digitaaliset oppimisympäristöt
- Tietokoneen musiikkiohjelmien käyttö

4) Toivotaan tukea koulutusten järjestämiseen kaupungilta ja toivotaan yleisen oppimäärän avustustoimintaa kaupungilta (*sähköpostitse tullut toive kentältä)

Taiteen perusopetuksen kaupunkiseudun verkosto

- Tampere kutsui kaupunkiseudun verkoston teamsfoorumiin 2/23. Taiteen perusopetuksen ohjausryhmä oli aktiivinen foorumin osallistuja. Foorumissa sovittiin työskentely ajankohtaisten teemojen ja viestinnän parissa. Foorumia kootaan kierrättäen vetovastuuta.
- Lempäälä kutsui hybridifoorumiin kaupunkiseudun toimijat 9/23. Foorumiin osallistui myös yleistä oppimäärää opettavia oppilaitoksia. Taiteen perusopetuksen ohryn sihteeri ja Pirkan opiston rehtori kehittävät verkoston viestintäkanavia syksyllä 23 (ryhmäsähköposti ja teams).
- Seuraava verkostotapaaminen on 1/24 Pirkanmaan musiikkiopistolla Tampereella.

Tampereen TPO-verkosto

- Ryhmäsähköpostin perustaminen viestinnän kehittämiseksi syksy 2023

Taiteen perusopetusta kestävästi –teamskoulutus (2 osaa) tarjottiin kaupunkiseuden verkostolle

- 5/23 pidettyyn koulutukseen saatiin alustus suunnittelija Otto Ikävalkolta kaupunkiseudun kestävä kehityksen kehittämisteemoista. Alustuksen jälkeen käydyssä keskustelussa nousi esille oppilaitosten tekemä työ ekologisen kestävyiden, sosiaalisen kestävyiden ja kulttuurisesta kestävydestä. Kestävyiden suhteen. Osallistujia oli 12.
- 9/23 pidetyssä koulutuksessa kuultiin case-esimerkkejä nuottien digitointihankkeesta (Tampereen konservatorio), vaatteiden kierrättämis- ja tuunaushankkeesta (Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä) sekä ekososiaaliseen sivistykseen ja kestäviin arvoihin pohjaavista kuvataiteen ja käsityön Syke-hankekokonaisuuksista (Tampereen seudun työväenopisto, Sara Hildén -akatemia). Osallistujia oli 22.

Tulossa 2024-2025

Yhden lukuvuoden määräaikaisten taiteen perusopetuksen toimilupien haku ja käsittely.

Tampereen oppilaitosverkoston viestinnän kehittäminen: uutiskirje 1-2 kertaa lukuvuodessa.

Tiivistelmä kaupungin ohjausperiaatteista valmistellaan ja jaetaan oppilaitoksille.

Selvitetään kaupungin mahdollisuutta mallintaa yleiselle oppimäärälle kehittämisavustusmalli

Ollaan aktiivisia kaupunkiseudun taiteen perusopetuksen foorumissa ja kuutoskaupunkien taiteen perusopetuksen foorumissa

Koulutuskalenteri:

- 1) Erityisen tuen tarpeen huomioiminen opetuksessa (alustus & isojen oppilaitosten case-esimerkit)
- 2) Kaupungin turvallisemman tilan periaatteet jaetaan verkostolle esimerkkinä ko. periaatteiden laadintaan (suunnitteilla alustus turvallisemman tilan periaatteista sekä turvallisuussuunnitelman päivittämisestä)
- 3) Koski-palvelua avaava teamskoulutus oppilaitosten henkilöstölle ja hallinnolle